

Аҳмад Дидот

**Библия дар
бораи
Муҳаммад (с)
чӣ мегӯяд?**

Душанбе 2008

ББК 86.37+86.38

Д - 53

***Номи китоб:* Библия дар бораи Муҳаммад (с) чӣ мегӯяд?**

***Таълифи:* Устод Аҳмад ДИДОТ**

Аз русӣ

***тарҷумани:* Орифи ҲАҚҚҮ**

Тахрири матни

***тоҷикӣ:* Сирочиддин ИКРОМӢ**

Тарроҳи

***компютерӣ:* Диловари БОБОҲОН**

Мақон ва

***замони чоп:* Душанбе, 2008**

Ба номи Худованди бахшандаи меҳрубон

Сарсухани тарҷумон

Библия дар бораи Хотам-ул-анбиё Муҳаммад (с) оё чизе гуфтааст? Шайх Аҳмади Дидот яке аз маъруфтарин чеҳраҳои илми исломшиносии муосир миёни тадқиқотҳои сершумору хеле арзанда ва пурарзиши худ яке аз онҳоро маҳз ба ҳамин мавзӯ бахшида, ба ин саволи ниҳоят душворе, ки беш аз ҳазору чаҳорсад сол на танҳо олимону муҳаққиқин, балки ҳар як инсонӣ соҳибақдро дар рӯи замин маҷбур месозад сар ба зонуи тафаккур гузорад, посухи мантиқӣ гуфт. Ин тадқиқоти шайх Дидот зери унвони «Библия дар бораи Муҳаммад (с) чӣ мегӯяд?» қариб ба тамоми забонҳои халқҳои дунё ба чоп расида, баҳои арзандаро низ сазовор гардид.

Инак, ин рисола бори аввал ба забони тоҷикӣ ҳам тарҷума шуд. Он аз забони русӣ ба тоҷикӣ гардонда шудааст. Ин рисолаи Аҳмад Дидот дар маҷмӯаҳои гуногун ду маротиба ба забони русӣ низ ба таърифи расида буд. Бори аввал онро нашриёти Академияи Даъваи Донишгоҳи байналмилалӣ Исломии мустақар дар Покистон соли 1998 дар маҷмӯаи мақолаҳо ва рисолаҳои ин адиб бо номи «Выбор» («Интихоб») ба таърифи расонид.

Бори дуввум ин рисола ба забони русӣ дар китоби «Сборник» («Маҷмӯа»), ки онро соли 2001 матбааи интишороти «Бадр» дар Маскав мунташир сохтааст, нашр гардид. Агарчӣ иттилоъ дар бораи зиндагиномаи худи шайх Дидот аз китоби аввал гирифта шуда бошад

хам, мутарчим ҳини тарҷумаи ин рисола бештар ба китоби дуввум така кардааст.

Ба хотири он, ки ба хонандаи гиромӣ дарки мазмуну мундариҷаи ин рисола осонтар шавад, мо дар ин сарсухан мехоҳем чанд тавзеҳоте дар бораи худи китоби Библия бидиҳем. Зеро баъзан вомехӯрем, ки дар бархе аз адабиёти тарҷумашудаи динӣ Библияро Инчил гӯён тарҷума кардаанд, ки ин чандон дуруст нест.

Худи истилоҳи Библия аз калимаи юнонии *biblia* гирифта шуда маънояш китоб аст. Дар урфият ва илми диншиносӣ бошад, Библия гуфта, маҷмӯи китобҳои муқаддаси дини яҳудӣ ва дини насрониро мегӯянд, ки дар як ҷилд ҷоп шудаанд.

Пайравони дини яҳудӣ танҳо қисми якуми Библия-Аҳди Қадимро, ки онро Таврот низ мегӯянд, эътироф мекунанд. Аҳди Қадим аз панҷ чор қисми Библияро ташкил медиҳад.

Масеҳиён бошанд дар қатори Аҳди Қадим боз Аҳди Ҷадидро, ки онро – Инчил низ мегӯянд, эътироф мекунанд.

Таврот -як қисми Библия, маҷмӯи навиштаҷоти муқаддаси дини яҳудиёро меноманд, ки дар масеҳият низ муқаддас доништа мешавад.

Таврот ба забони яҳудии қадима ва қисман оромӣ дар байни асрҳои 12- 2-и пеш аз мелод таълиф шудааст. Солҳои 90-100-и мелодӣ ҳамчун маҷмӯи ягона таҳия гардидааст.

Мувофиқи дастхатҳои маҳфузмонда Таврот ё худ Аҳди Қадим аз 39 китоб иборат буда, ба се тақсим мешавад: 1.Панҷ китоби Мӯсо (а), яъне Ҳастӣ, Хурӯҷ, Ибодат, Ададҳо ва Такрори Шариат. 2. Мактуботи Пайғамбарон. 3. Мактуботи таърихӣ ва ё ривоёт (китоби Забур, ки ба пайғамбар Довуд (а) нозил шудааст, низ дар ҳамин қисмат омадааст).

Инчил маҷмӯи навиштаҷоти муқаддаси масеҳиён, қисми масеҳии Библия мебошад.

Он бо забони қадимаи юнонӣ навишта шудааст.

Инчил аз 27 китоб иборат буда ба чор қисм тақсим мешавад:

- Чаҳор Инчил-(Инчили Матто, Инчили Марқӯс, Инчили Луко, Инчили Юҳанно).

-Афъоли ҳаввориюн

- Бисту як пайём

- Апокалипсис (Ваҳйи Юҳаннои Фақеҳ)

Азбаски шайх Аҳмад Дидот ҳангоми пажӯҳиши ҳеш ҳам ба Аҳди Қадим ва ҳам ба Аҳди Ҷадид мурочиат кардааст ва дар тадқиқоти худ мисолҳоро ҳам аз Таврот ва ҳам аз Инчил овардааст, мо низ ба ҳамон тарзе, ки рисолаашро худи ӯ номгузорӣ кардааст, яъне «Библия дар бораи Муҳаммад (с) чӣ мегӯяд?» ба ҳамон тарз тарҷумаи онро номгузорӣ кардем.

Ҳангоми тарҷумаи оёте, ки дар рисола аз Куръони мачид оварда шудаанд, мо аз тарҷумаи форсии Куръони Мачид, ки аз Мучтамаъи Малик Фаҳд дар Арабистони Саъудӣ соли 1425-и ҳ.қ. чоп удааст, бе ягон тағйирот истифода бурдем. Айнан ҳамин корро низ мо дар вақти тарҷумаи иқтибосҳои аз Библия дар рисола истифодашуда анҷом додем. Тарҷумаи тоҷикии ин иқтибосҳо бошад, мо аз «Китоби Муқаддас», ки онро соли 1999 дар Стокгоlm Институти тарҷумаи Китоби Муқаддас ба таъъ расондааст, гирифтаем.

Қаблан барои саҳву хатоҳои эҳтимолӣ, аз шумо хонандагонӣ гиромӣ, маъзарат мехоҳем.

Бо эҳтиром **Орифи Ҳақҷӯ.**

Сухане чанд дар бораи муаллиф

Аҳмад Ҳусейн Дидот соли 1918 дар вилояти Сурати Ҳиндустон чашм ба дунё кушода, то соли 1926 падарашро надидааст. Падари ӯ як дӯзандаи нодор буда, баъди таваллуди Аҳмад Дидот дар ҷустуҷӯи кор ба Африқои Ҷанубӣ муҳоҷират мекунад.

Аҳмад Дидот, ки дар фақру нодорӣ умр ба сар мебурд ва дар ҳеч кучо таҳсил намекард, соли 1927 ба суроғи падараш ба Африқои Ҷанубӣ рафт. Баъди якчанд моҳи сафари Аҳмад Дидот модараш аз дунё чашм пӯшид.

Кӯдаки нӯҳсолаи бесавод, ки забони англисиро намедонист дар як кишвари бегона қадамҳои аввалини худро дар роҳи пурпечу тоби зиндагӣ, ки тақдир барояш муайян карда буд, гузошт.

Таҳсили пурзаҳмат ба ин кӯдаки хурдсол имконият дод, ки на танҳо забони англисиро зуд аз бар кунад, балки яке аз толибилмони беҳтарини мактаб гардад. Ҳирсу ҳаваси беандозаи ӯ ба илму дониш, ба вай имконият дод, ки синфи шашуми мактаби таҳсилоти ҳамагониро бомуваффақият тамом кунад. Вале камбуди маблағ риштаи таҳсилашро канда кард ва ӯ дар сини 16-солагӣ ба яке аз корҳое, ки минбаъд идомааш дод, машғул шуд.

Яке аз муҳимтарин корҳояш ин фурӯшандагӣ буд, ки дар дӯкони назди мадрасаи масеҳиён, анҷом меод. Ин мадраса дар соҳилҳои ҷанубии Натале ҷойгир буд. Соҳиби он нафаре буд мусалмон. Соли 1936 ҳамлаҳои пай дар пайи мубаллиғони таълимдидаи масеҳӣ бар зидди дини мубини ислом, ки дар лаҳзаҳои кӯтоҳи воридшуданашон ба дӯкон рух меод, дар қалби ин ҷавон хоҳишero маъво дод, ки бо ин таблиғоти дурӯғин муборизаи беамон барад.

Бо хости тақдир Аҳмад Дидот аз қазо китоберо таҳти унвони «Изҳор-ул-Ҳақ» («Ошкор сохтани ҳақиқат») дучор омад. Дар ин китоб сухан дар бораи он мерафт, ки чӣ гуна мусалмонҳо дар Ҳиндустон, замони дар таҳти тасаллоти Бритониё буданашон, бо як муваффақият ба чунин ҳамлаҳои мубаллиғони масеҳӣ, ҷавоб дода буданд. Махсусан, фикри бо онҳо баҳсу мунозира кардан барои Аҳмад Дидот хеле ҷолиб буд. Аҳмад Дидот баъди омӯхтани ин китоб ва ҷамъ кардани таҷрибаи зарурӣ барои худ аввалин китоби Инчилро харид ва бо толибилмони мадраса ба мубоҳиса пардохт. Пас аз он ки толибилмони мадрасаи масеҳӣ дар мубоҳиса бо ӯ яке паи дигаре мағлуб шуданд, Аҳмад Дидот устодони онҳо ва ҳатто рӯҳониёни маҳаллиро ба баҳс даъват кард. Маҳз ҳамин комёбиаш дар мубоҳиса бо ин масеҳиён ҷидду ҷаҳди ӯро дар роҳи даъват устувор гардонид. Ҳатто издивоҷ, таваллуди писар ва сафари сесолаш ба Покистони навақак истиқлолият ба дастоварда дар ӯ хоҳишу майл ва рағбати ҳифз кардани Исломи азизро аз тӯҳмат ва дурӯғпардозӣҳои мубаллиғини масеҳӣ кам накард. Бо як кӯшишу ғайрати беандоза зиёд пуштибонӣ кардан аз арзишҳои волои ислом боиси он гардид, ки Аҳмад Дидот дар се даҳсолаи дигар ба масири як муборизаи хеле душвору сангин ворид гардид. Вай дар он синфҳои, ки Инчилро меомӯхтанд, дарс меод ва маърузаҳо мекард.

Ӯ «Ас-Салом» - институти таълиму тарбияи мубаллиғони исломро таъсис дод. Вай бо ҳамроҳии аҳли хонаводаи худ, бе кӯмаки ғайр, як сохтмонро бо шумули масҷид бунёд кард, ки он то ба имрӯз пойбарҷо ва дар хизмати мусалмонон аст.

Вай яке аз бунёдгузори Маркази Байналмилалии Интишороти Исломи ва аввалин Президенти он буд. Ин Марказ то ба ин рӯз фаъолият дорад. Аҳмад Дидот беш аз 20 китоб навишта, миллионҳо адади онро бепул тақсим кардааст. Ӯ дар тамоми гӯшаву канори олам

ҳазорҳо маъруза хонда, бо мубаллиғини Инчил мубоҳисаҳои муваффақона кардааст. Дар натиҷаи ин фаъолияти ӯ ҳазорҳо нафар ба дини Ислом гаравиданд. Барои комёбиҳои бунёдиаш ӯ соли 1986 сазовори ҷоизаи байналмилалӣ Шох Файсал гардид, ки он дар олами ислом ҷоизаи олӣ ҳисобида мешавад. Ва аммо на ин ҷоизаҳо ва на кадрдонҳои дигар наметавонанд ҷаҳду кӯшишҳои ин бузургмардро ба хотири Ислом он тавре, ки дар асл буд, инъикос намоянд.

Хонандаи азиз, ин китобе, ки дар даст доред, намунае аз хидмати ин марди худо дар роҳи Исломи азиз аст.

Дуруду сипоси Худованд ба ӯ бод барои ин китоб ва китобҳои баъдинааш ва барои он муборизаҳои, ки баҳри Ислом анҷом додаву анҷом медиҳад. Иншоаллоҳ!

Эби Локхат
20-уми шавволи соли 1413
ё худ 13-уми апрели 1983
Дурбан, Африқои Ҷанубӣ

**Шоҳигарии Худованд дар рӯи заминро, ки ба он
ҳазрати Исо (а) даъват мекард, бунёд кунед!**

Конститутсияи ҷаҳони оянда дар бораи пайдоиши
инсон чӣ мегӯяд:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ
لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَنْتُمْ إِذَا اتَّعْتُمُ اللَّهَ عِلْمٌ خَيْرٌ

«Ай мардумон, ҳар ойна шуморо аз як марду як зан
офаридем ва шуморо ҷамоъатҳову қабилаҳо гардонидем
то бо як дигар ошно шавед. Ҳар ойна гиromитарини
шумо назди Худо парҳезгортарини шумост. Ҳар ойна
Худо доноии хабардор аст» (сураи Хучурот, ояи 13).

**Ин китоб ҳалли тамоми мушкилоти инсониятро дар
худ ҷо додаст. Ин китоб моро ба Ҳақ мерасонад. (Исо (а)).**

Нахустин дидори муҳими ман

قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ ۖ وَشَهِدَ شَاهِدٌ
مِّنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ ۖ فَآمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ

«Бигӯ: Оё дидед агар Қуръон аз назди Худо бошад ва ба он мункар шудед ва гувоҳе аз бани Исроил¹ бар Қуръон гувоҳӣ дода бошад, пас вай эмон овард ва шумо саркашӣ кардед (албатта ситамкор бошед). Ҳар ойнаи Худо гуруҳи ситамкоронро хидоят наменамояд. (сураи Аҳқоф, ояи 10).

Чаноби раис, хонумон ва чанобон!

Мавзӯи сӯхбати мо дар ин шом (ин маърӯза аз сӯи муаллиф аввали солҳои 70-ум хонда шудааст) ин аст, ки Библия дар бораи Муҳаммад (с) чӣ мегӯяд? Албатта, ин маърӯза барои аксарияти шумо «тӯҳфаи ногаҳонӣ» нахоҳад буд, чунки маърӯзаро як мусалмон мехонад. Чӣ иттифоқ афтод, ки ман, яъне як мусалмон дар бораи пешгӯиҳои китобҳои муқаддаси яҳудиён ва масеҳиён ба шумо харф мезанам.

Ҳангоме, ки чавон будаму сӣ сол доштам, ман як силсила маърӯзаҳои динии яке аз олимони масеҳӣ, мӯхтарам Хайтенро, ки дар театри «Роял Сиэте»-и Дурбан (Ҷумҳурии Африқои Ҷанубӣ) эрод мегардиданд, гӯш кардам.

1. ¹ Мӯсо (а) дар назар дошта шудааст. Нигаред ба шарҳи Юсуфи Алӣ, ки барои ҳамин оят кардааст (47 83-4).

Поп ва ё Киссинчер

Чаноби мӯхтарам Хайтен пешгӯихорое, ки Библия кардааст, шарҳу маънидод мекард. Ҷ собит карданӣ мешуд, ки Библияи насронӣён таъсиси Русияи Шӯравӣ ва рӯзи қиёматро пешгӯӣ кардааст. Ва ҳатто қор ба дараҷае расид, ки дар як ҷои суханрониаш ӯ гуфт, ки навиштаҷоти муқаддас зуҳури Папаро низ пешгӯӣ кардааст. Вай бо як фишоре мехост ба аҳли толор исбот кунад, ки зуҳури даррандаи «ббб», ки аз он дар китоби Ваҳйи Юҳанно, охирин китоби Аҳди қадид ёд шудааст, маҳз ҳамин Папа -ҷойгузини Исои Масеҳ дар замин мебошад. Мо мусалмонҳоро хуб нест ба ин муҳолифати байни католикҳову протестантҳо даҳолат кунем. Дар омади гап бояд бигӯем, ки ахирин уламои насронӣ ташреҳ додаанд, ки даррандаи «ббб»-и тибқи китоби муқаддаси масеҳӣён ин Генри Киссенчер² аст. Уламои дини насронӣ дар «қори ҳаққи худ» устувортару собитқадамтар ба назар мерасанд.

Ин маърӯзаи мӯхтарам Хайтен маро маҷбур сохт, то сари он андеша ронам, ки агар Библия ин қадар таҳаввулоти ҷаҳон, яъне аз зуҳури Папа то таъсиси Исроилро пешгӯӣ карда бошад, пас бояд ҳатман чизеро дар бораи бузургтарин нақӯкори инсоният³, пайғамбари гиромӣ Муҳаммад (с), низ пешгӯӣ карда бошад.

² Шорехони масеҳии Библия ба ҳар як ҳарфи алифбои англисӣ рақамро нисбат медиҳанд, ки яке аз дигаре шаш адад зиёд аст. Вақте ҳамаи ин ададҳоро ҷамъ мекунам, дар ҷамъбаст рақами ббб пайдо мешавад. Масалан ба ин тарз, ки ҳарфи А-6, В-12, С-18, Д-24 ва мисли ҳамин ҳосили ҷамъи арқоми ҳарфҳое, ки бо онҳо калимаи дарранда дар Инчил навишта мешавад, ббб мебошад. Ибораи «Др» «Kissinger»-ро шумо бо ҳамин ҳисоб санҷида бинед.

³ Муаллиф 10-уми декабри соли 1975 бо маърӯзае тахти унвони «Муҳаммад бузургтарини инсонҳо» дар бинои «Сити Холл» (қасри ҳукумати шаҳр) – и Дурбан суханронӣ кардааст. Ин ҷузъа (брошюра)-ро шумо аз идораи нашриёти «Бадр» бепул дарёфт карда метавонед.

Бо он ғайрати чавониям ба ҷустуҷӯи ёфтани посухи ин суол шуруъ кардам. Ман яке паси дигаре бо рӯҳониёни масеҳӣ вохӯрӣ ва мулоқот мекардам. Ваъзу маърӯзаҳои онҳоро гӯш мекардам ва тамоми он матолиберо, ки бо пешгӯиҳои Библия иртибот доштанд, мехондам. Имрӯз ман мехоҳам ба шумо дар бораи як сӯҳбатам бо як мубаллиғи⁴ калисои Ислоҳталаби голландӣ қисса кунам.

Сздаҳ шумораи батолей аст

Боре маро ба Трансвааль⁵ барои хондани маърӯзае ба муносибати мавлуди Расули акрам Муҳаммади Пайгамбар (с) даъват карданд. Ман медонистам, ки дар ин вилояти кишвари Африқои Ҷанубӣ ҳама, ҳатто бародарони мусалмон ҳам, бо забони африкаанс ҳарф мезананд. Аз ин рӯ лозим донистам, ки барои осонтар шудани кор ин забонро каме ҳам бошад аз худ кунам. Ман маълумотномаи телефониرو гирифтаму аз як сар ба ходимони калисову ибодатгоҳҳо занг задам ва изҳор доштам, ки мехоҳам бо онҳо дар ҳамин мавзӯ сӯҳбат намоям. Вале онҳо бо баҳонаҳои «узрнок» ин хоҳиши маро рад карданд. Вақте ки маротибаи сздаҳум занг задам, қорам омад кард. Занги сздаҳум бароям қаноатмандиву сабуқӣ пеш овард. Ван Хеерден - кашиши яке аз ибодатгоҳҳои маҳаллӣ розигӣ дод, ки рӯзи шанбе пеш аз ба Трансваал рафтаам, бо ӯ дар хонааш мулоқот кунам.

Ӯ маро дӯстонаву самимона дар назди долони хонааш пешвоз гирифт. Аз ман пурсон шуд, ки оё розӣ ҳастам, ки дар сӯҳбати мо хусури ҳафтодупанҷ солааш,

⁴ Дар асли бо забони африкаанс «dominee» номида мешавад, ки ба калимаҳои «Рӯҳонӣ», «Мубаллиғ», «Қоҳин», «Қашиш» ҳаммаъно мебошад.

⁵ Яке аз вилоятҳои Ҷумҳурии Африқои Ҷанубӣ.

ки сокини вилояти Озоди Африқои Ҷанубӣ будааст, ширкат варзад. Ман хоҳиши ӯро рад накардам. Мо се нафар ба китобхонаи кашиш даромадем.

Барои чӣ ҳеч чиз?

Ман суол додам: «Библия дар бораи Муҳаммад (с) чӣ мегӯяд?». Бе ягон истиҳола кашиш гуфт, ки «Ҳеч чиз!». Ман пурсидам: «Барои чӣ ҳеч чиз? Охир, аз рӯи ташреҳи шумо дар Библия ин қадар зиёд дар бораи сууди Русия, фарорасии рӯзи қиёмат ва ҳатто дар бораи Папаи католикҳо пешгӯиҳое иброз шудааст». Рӯҳонӣ гуфт: «Бале, вале дар он ҷо дар бораи Муҳаммад чизе нест». Ман боз пурсидам: «Барои чӣ ҳеч чиз нест?» Ва идома додам: «Бо эҳтимоли зиёд ҳаст! Бо баракати Муҳаммад (с), ин шахсияти бузург дар рӯи ҷаҳон як ҷомеаи бузурги мӯъминон пайдо шуд, ки онҳо маҳз ба шарофати ӯ аз таваллуди пуръҷозии ҳазрати Исо (а), аз Исои Масеҳ⁶ будани ӯ ва аз мурдаҳоро зинда, кӯрҳоро бино ва маҳавҳоро бо хости Худо табобат карданиш боҳабар шуданд.

Бо эҳтимоли зиёд дар ин китоб (Библия) дар бораи ин доҳии бузурге, ки оиди ҳазрати Исо ва модари ӯ Марям суҳанҳои беҳтаринро гуфтааст, чизе бояд навишта шуда бошад».

⁶ Калимаи «Масеҳ» аз калимаи арабӣ ва забони қадимаи ибрӣ «масаҳа» гирифта шуда, маънояш масҳ кардан, молидан мебошад. Маънои динии ин калима «шаҳсе, ки бо рағғани муқаддас масҳ ё молида шудааст, мебошад. Маросими рутба додан ба қоҳинон ва ё ба тахт нишастани подшоҳон бо молидан ва ё масҳ кардани рағғани муқаддас ба бадани онҳо сураат мегирифтааст. Калимаи Христос, ки калимаи юнонии қадим аст ва Масеҳ тарҷима мешавад, маънои Худоро надорад. Ҳатто Курушро дар Библия Христос номидаанд. (Ишаъё, 15:1).

Мӯйсафеди аз вилояти Озод омада низ ба суҳан ҳамроҳ шуд ва гуфт: «Ман Библияро инак панҷоҳ сол боз меҳонам ва агар дар он аз Муҳаммад боре ҳам ёд мешуд, ман инро ҳатман медонистам».

Бо зикри ном ёд нашудааст!

Ман аз ӯ пурсидам: «Пас аз рӯи гуфтаи шумо мо дар китоби Аҳди Қадим дар бораи зуҳури ҳазрати Исо (А) садҳо пешгӯихоро пайдо карда наметавонем?» Кашиш ҷавоб дод:

«Чаро? Садҳо не, ҳазорҳо пешгӯихоро мо пайдо мекунем». Ман ба ӯ гуфтам: «Ман ин «ҳазорҳо» пешгӯихои китоби Аҳди Қадимро дар бораи зуҳури Исои Масеҳ зерӣ шубҳа қарор намедихам, зеро ки тамоми ҷаҳони Ислом зуҳури Исои Масеҳро бе ҳамин далелҳои навиштаҷоти Муқаддас ҳам қабул дорад. Мо, мусулмонҳо Исои Масеҳро, он чуноне ки ҳаст, ба шарофати ҳазрати Муҳаммад (с) қабул кардаем ва имрӯз дар ҷаҳони Ислом беш аз як миллиард инсоне, ки ҳудро уммати ҳазрати Муҳаммад (с) медонанд, ҳазрати Исои Масеҳро ҳамчун пайғамбари Худо мешиносанд ва ба он зарурат надоранд, ки онҳоро бо овардани далелҳои аз китоби Муқаддас ба ин ҳақиқат мутақоид созанд. Вале оё шумо метавонед аз ҳамин «ҳазор» далели пешгӯиҳо якеашро мисол биёред, ки дар он ҷо ҳазрати Исо (а) бо номаш зикр шуда бошад? Калимаи «Христос», ки ҳамчун Масеҳ (Мессия) тарҷума мешавад, ин ном нест, ин унвон (рутба) аст. Оё ақаллан як пешгӯӣ мавҷуд ҳаст, ки дар он омада бошад, ки номи Масеҳ Исо ҳаст, номи модари ӯ Марям аст ва падари эҳтимолии ӯ Юсуфи начҷор ҳаст ва дар замони подшоҳии Ирод таваллуд шудааст ва ғайра ва ҳоказо? Нест! Чунин нуктаҳои муайянкунандаи ин шахсият дар китоби муқаддас вучуд надоранд. Пас, шумо ҷӣ гуна метавонед исрор биварзед,

ки хамаи ҳамин «ҳазорҳо» пешгӯиҳо маҳз ба зуҳури ҳазрати Исо (а) мутааллиқанд?

Пешгӯӣ чист?

Рӯҳонӣ ҷавоб дод: «Бубинед, пешгӯӣ ин моҳиятан суҳанҳое ҳастанд, ки мазмуну мундариҷаи онҳо дар оянда ба вуқӯъ мепайвандад. Вақте он пешгӯиҳо дар ҳаёт ба амал меоянд, мо ба ёд меорем, ки онҳо дар гузашта пешгӯӣ шуда буданд.

Ман қайд кардам: «Ана ҳозир шумо, хеле хуб фикр карда, муҳокима меронед ва баъд ба ҳулосае меоед. Ҳамин тавр не? Ў розӣ шуд: «Бале». Ман пешниҳод кардам: «Биёед, ба ҳамин шакле, ки нисбати ҳамон «ҳазорҳо» пешгӯиҳо муносибат мекунем, то ҳақ будани ҳазрати Исоро асоснок бисозем, мо бо ҳамин тарз ва ё усул дар қиболи зикр шудан ва ё нашудани шахсияти Муҳаммад (с)⁷ амал бикунем ва ё худ ҳамин усулро дар нисбати ӯ истифода бубарем?»

Рӯҳонӣ розӣ шуд, ки ин пешниҳоди одилона ва роҳи ҳалли оқилонаи ин масъала ҳаст. Ман аз ӯ хоҳиш

⁷ Муҳаммад (с) бо номи ҳудаш дар Библия дар китоби Суруди сурудҳои Сулаймон дар боби панҷум, сураи шонздаҳум зикр гардидааст. Дар он ҷо тарзи навишти калимаи Муҳаммад (с) ба забони ибрии қадимӣ Муҳаммаддим омадааст. Суффикси «им» тобиши маъноии эҳтиром дар шумораи ҷамъро дорад. Ин суффиксро он вақт истифода мебарданд, ки агар ба шахс эҳтиром қоил бошанд. Бидуни суффикси «им» калимаи Муҳаммад маънои комилан аълоро медиҳад. (Дар варианти қонунии англисии соли 1611 – ин калима ба маънои ягона шахсе, ки лоиқи ҳама аст, тарҷума гардидааст, ки он ҳамон калимаи Муҳаммад (с) аст. (Қайди тарҷумони тоҷикӣ: Бояд гуфт, ки дар Китоби Муқаддас, ки ба забони тоҷикӣ соли 1999 дар Стокгоlm ба таърифи расидааст ва тарҷумаи тоҷикии оёти аз Библия дар китоби Аҳмад Дидот истифодашуда аз ҳамин манбаъ гирифта шудааст, дар ҳамон бобу ояти ишорашудаи китоби Суруди сурудҳои Сулаймон мо номи Муҳаммад (с)-ро пайдо накардем).

кардам, ки ояти 18-уми боби 18-уми китоби панҷуми Аҳди Қадим- «Такрори шариат»-ро кушояд. Ӯ ин корро кард. Азбаски ҳадафи ман каме ҳам бошад омӯхтани таҷрибаи гап задан бо забони қавми ҳукмрони Африқои Ҷанубӣ⁸ буд, ман азёд ин оятро бо забони африкаанс ба онҳо гуфта додам:

«ЭН ПРОФЕЕТ САЛ ЭК ВИР ХУЛЛЕ ВЕРВЕК УИТ ДИЭ МИДДЕ ВАН ХУЛЛЕ БРОЭРС, СООС ЙИ ИС, ЭН ЭК САЛ МИ ВООРДЕ ИН СИМОНД ЛЭ, ЭН ХИ САЛ ААН ХУЛЛЕ СЕ АЛЛЕС ВАТ ЭК ХОМ БЕВЕЕЛ (Такрори шариат, 18:18),

Тарҷумааш ба ин тарз аст:

«Набие, мисли Ту, ман барои онҳо аз миёни бародарони онҳо ба майдон хоҳам овард ва суҳанони худро ба даҳони Вай хоҳам гузошт ва ҳар он чи ба вай амр фармоям, ба онҳо хоҳад гуфт; (Китоби Муқаддас, Аҳди Қадим, китоби панҷуми Мӯсо, Такрори Шариат сах.302, Стокгоlm, соли 1999. Минбаъд дар вақти тарҷимаи ин чузва (брошюраи) Аҳмад Дидот тамоми иқтибосҳо аз Библия аз ҳамин китоб гирифта мешаванд. Қайди тарҷумони тоҷикӣ).

Пайғамбаре, ки мисли Мӯсо ҳаст

Оятро бо забони африкаанс хонда ман аз кашиш барои талаффузи ноҳамвор ва бечуръатонаам бахшиш пурсидам. Рӯҳонӣ маро бовар кунонд, ки тарзи

⁸ Дар вақти тарҷумаи ин китобча ба дигар забонҳо, хоҳиш мекунам, ҳамон лаҳзаҳоеро, ки ба забони африкаанс иқтибос шудаанд, шумо ба шеваи маҳаллӣ биёред. Кӯшиш накунед, ки иқтибосҳо аз Навиштаҷоти Муқаддасро худатон тарҷима кунед. Аз тарҷумаи Китоби Муқаддас ба ҳамон забоне, ки ин китобча тарҷума мешавад, аз ҳамон истифода баред ва иқтибосро аз Библия бе ягон тағйирот ба тарҷумаатон ворид созед.

талаффузам хуб баромад. Ман аз \bar{y} пурсидам: «Ин пешгӯй киро дар назар дорад?» Бягон истиҳола \bar{y} ҷавоб дод: «Исоро!». Ман изҳори шубҳа кардам. «Барои чӣ Исоро? Номи \bar{y} он чо ёд намешавад». Мубаллиғ посух дод: «Азбаски пешгӯй ин тасвири лафзии таҳаввулотест, ки дар оянда ба вукӯъ мепайвандад, мо боварӣ дорем, ки мазмуни ин оят тасвири дақиқ ва комили симои ҳазрати Исо ҳаст. Шумо медонед, ки аз ҳама калимаҳои муҳими ин пешгӯй СООС ЙИ ИС (набие, мисли Ту) ба монанди Ту, яъне ба монанди Мӯсо мебошад. Мӯсо бошад мисли Исо ҳаст». Ман аз \bar{y} пурсидам: «Исо чӣ гуна монанди Мӯсо ҳаст?». Мубаллиғ ин гуна посух дод: «Нахуст, Мӯсо яҳудӣ буд, Исо низ яҳудӣ буд. Дуввум Мӯсо пайғамбар буд, Исо низ пайғамбар буд. Аз ин рӯ Исо ба мисли Мӯсо буд ва маҳз ҳамин чизро Худованд ба Мӯсо пешгӯй карда буд: «СООС ЙИ ИС».

«Оё шумо метавонед, ки боз дигар хусусиятҳои ба ҳам монанди Мӯсо ва Исоро баён бисозед» - пурсидам аз \bar{y} . Рӯхонӣ эътироф кард, ки дигар чунин монандихоро \bar{y} гуфта наметавонад. Ман гуфтам: «Агар танҳо бо ду хусусияте, ки шумо номбар кардед, довталабон барои гирифтани номи муҳотаби ояти 18-уми боби 18-уми китоби Такрори Шариат муайян шаванд, пас ин меёрҳо ба дигар симоҳое, ки дар Библия баъди ҳазрати Мӯсо омадаанд, яъне Сулаймон, Ишаъё, Ҳизқиёл, Дониёл, Ҳуша, Иоилу, Малоки, Яҳёи Таъмиддиханда ва ғайра рост меоянд, чунки ҳамаи онҳо ҳам яҳудӣ буданд ва ҳам пайғамбар. Барои чӣ мо наметавонем ин пешгӯйҳоро ба ҳар кадоми онҳо нисбат диҳем, на танҳо ба ҳазрати Исо? Барои чӣ муғризна ба ин чиз муносибат мекунад? Мубаллиғ ҳамӯш буд. Ман идома додам: «Бубинед, ман фикр мекунам, ки Исо бо Мӯсо хеле ҳам кам монандӣ дорад ва дар ин маврид агар ман хато мекунам, хоҳиш мекунам маро ислоҳ кунед».

Се тафовут

Ман ба ин тарз андеша рондам: «Нахуст, Исо мисли ҳазрати Мӯсо нест, чунки тибқи чаҳонбинии (тафаккури) шумо Исо-Худо ҳаст, вале Мӯсо Худо нест, оё ҳамин тавр не?» Рӯҳонӣ тасдиқ кард: «Бале». Ман гуфтам: «Аз ҳамин рӯ Исо монанди Мӯсо нест. Дуввум, тибқи тафаккури шумо «Исо барои гуноҳи содиркардаи ин чаҳониён вафот кард», вале Мӯсо зарурат набуд, ки барои гуноҳи содирнамудаи ин чаҳониён бимирад. Ҳамин тавр не?» Вай боз розӣ шуд: «Бале». Ман гуфтам: «Аз ин рӯ Исо монанди Мӯсо нест! Саввум аз рӯи гуфтаҳои шумо Исо серӯза ворида дӯзах шудааст, барои Мӯсо бошад зарурат набуд, ки ин корро кунад. Ҳамин тавр не?» Мубаллиғ итоаткорона тасдиқ кард: «Бале». Ман хулоса кардам: «Барои ҳамин Исо монанди Мӯсо нест!».

«Дар ҳамин ҳол, падар, - афзудам ман, - инҳо далоили қотей, боэътимод, ҳақиқӣ нестанд». Ин як нуқтаи назаре ҳаст, ки кӯдакон вақте ба он дучор мешаванд, пешпо мехӯранд. Биёед, як чизи оддӣ, осон ва соддаеро муҳокима кунем, ки вақте ҳатто кӯдакони шумо онро гӯш кунанд, фаҳмидани он барояшон душвор набошад. Розӣ ҳастед? Кашишро ин пешниҳоди ман хеле хуш омад.

Падар ва модар

1. Мӯсо (а) падар ва модар дошт. Муҳаммад (с) ҳамчунин падар ва модар доштанд. Вале Исо (а) фақат модар дошт. Падари вай аз ҷумлаи башар набуд. Ҳамин тавр не? Вай гуфт: «Бале». Хулоса кардам:

«ДААРОМ ИС ЙЕСУС НИЭ СООС МОЗЕС НИЭ, МААР МУҲАММАД ИС СООС МОЗЕС!», ки маънои

«Аз ҳамин сабаб Исо ба мисли Мӯсо нест, вале Мӯсо ба мисли Муҳаммад (с) аст. (То ин ҷо, фикр мекунам, хонандаам фаҳмид, ки ман бо забони африкаанс танҳо ба хотири машқ кардан гап мезадам. Баъд аз ин дигар дар маърузаи худ ман ин забонро истифода намебарам).

Мӯъҷизаи таваллуд

2. Мӯсо ва Муҳаммад (с) табиӣ, дар натиҷаи алоқаи чинсии марду зан таваллуд шудаанд. Валекин пайдоиши Исо ба таври мӯъҷиза рух додааст. Шумо ба осонӣ ба ёд меоред, ки дар Инҷили Матто, дар боби 1 ояти 18 гуфта шудааст: «Пеш аз он ки ҳамбистар шаванд, (наччор Юсуф ва Марям) маълум гардид, ки вай аз Рӯҳулқуддус хомиладор аст». Ва Лукои Муқаддас мегӯяд, ки вақте ки муждаи таваллуди фарзанди муқаддас ба вай (ба Марям) мерасад, Марям бо тахайюр мегӯяд: «Ин чӣ гуна мешавад, дар сурате, ки ман бокира ҳастам?» Фаришта дар ҷавоби вай гуфт: «Рӯҳилқуддус бар ту хоҳад омад ва қуввати Ҳаққ Таъоло бар ту соя хоҳад афканд. (Инҷили Луко, 1: 34-35).

Қуръони муқаддас низ таваллуди пурэъҷози Исои Масеҳро бо каломи пур аз эҳтиром тасдиқ мекунад. Дар посух бар суоли қонунии Марям:

قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمَسِّنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَلِكَ
اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ

«...Эй Парвардигори ман, чӣ гуна маро фарзанд шавад ва даст нарасонидааст ба ман ҳеч одаме? Фармуд, ҳамчунин Худо ҳарчӣ мехоҳад, пайдо мекунад, чун кореро саранҷом мекунад пас ҷуз ин нест, ки мегӯяд ўро,

«Бишав, пас мешавад».⁹ (Сураи Оли Имрон, ояти 47). Худовандро эҳтиёҷ ба он нест, ки тухмеро ба дохили одам ва ё ҳайвон ворид созад. Ҳамин ки вай кореро хост, ҳамон замон он иҷро мешавад. Ҳамин аст фикру ақидаи мусулмонҳо дар бораи таваллуди ҳазрати Исо.

Вақте ман бо ин рӯҳонии бузургтарин чомеаи масеҳиёни шаҳрамон гуфтаҳои ҳам Куръони мачид ва ҳам Инчилро мисол овардам ва аз ӯ пурсидам, ки акнун гуфтаҳои кадоме аз ин китобхоро ӯ тарҷеҳ медиҳад, ки ба духтараш хонда диҳанд, ӯ бо сари ҳам гуфт «Куръон»-ро. Хулоса, ман аз ӯ рӯҳонӣ пурсидам: «Оё ҳазрати Исо (а) дар тафовут аз таваллуди табиӣ ҳазрати Мӯсо (а) ва ҳазрати Муҳаммад (с) ба таври мӯъҷиза таваллуд шуда буд ё на?» Ӯ бо як виқор гуфт: «Оре». Ман гуфтам: «Аз ҳамин рӯ ҳазрати Исо мисли ҳазрати Мӯсо нест, вале Мӯсо (а) монанд аст ба ҳазрати Муҳаммад (с). Ва Худованд ба Мӯсо (а) (дар Такрори шариат 18:18) Ба мисли ту (ба монанди ту, шабеҳи Мӯсо (а) гуфта ҳазрати Муҳаммад (с)-ро дар назар дорад. Зеро Муҳаммад монанди ҳазрати Мӯсо ҳаст».

Пайванди хонаводагӣ

3. Сипас ман ба рӯҳонӣ гуфтам: «Мӯсо ва Муҳаммад (с) издивоҷ карданд ва сохиби фарзанд шуданд, вале ҳазрати Исо (а) тамоми умр мучаррад монд. Ҳамин тавр не?» Мубаллиғ гуфт: «Бале». Он гаҳ ман гуфтам: «Барои ҳамин ҳам ҳазрати Исо монанди ҳазрати Мӯсо нест. Вале ҳазрати Мӯсо монанди ҳазрати Муҳаммад (с) аст.

⁹ Хоҳишмандам сураи 3-и ояти 42-юм ва сураи 19-и ояти 16-уми Куръони Мачидро, ки дар онҷо дар бораи таваллуд шудани Исо (а) сухан меравад, кушоед ва шарҳу эзоҳро доир ба онҳо хонед. Ва тавачҷӯҳи дӯстони масеҳии худро ба он мавқеи баланде, ки Исои Масеҳ дар дини мубини Ислом дорад, ҷалб созед.

Исо аз сӯи мардумаш рад шуда буд

4. Мӯсо (а) ва Муҳаммад (с) аз сӯи мардумонашон ханӯз дар замони дар қайди ҳаёт буданашон ҳамчун пайғамбар эътироф шуда буданд. Албатта, яҳудиён, ба Мӯсо (а) азиятҳои зиёде додаанд. Вале чун як халқи том Мӯсо (а) ҳамчун пайғамбар эътироф карданд. Арабҳо низ ҳаёти Муҳаммад (с)-ро пур аз азобу пур аз хатар карданд. Ӯ низ аз дасти мардумаш азиятҳо кашидааст. Бо вучуди фаъолияти таблиғотиаш дар Макка ӯ маҷбур шуд ба муддати 13 сол зодгоҳашро тарк карда, дар ҳичрат умр ба сар барад. Вале ханӯз қабл аз маргаш арабҳо ҳамчун як миллати том ӯро ба ҳайси расули Худо қабул карданд. Вале бино ба гуфтаи «Инчил» Ӯ (Исо (а) **«Назди мансубони Худо омад ва мансубонаш ӯро қабул накарданд.** (Инчили Юҳанно 1:11). Ҳатто имрӯз ду ҳазор сол баъд ҳам мардумаш, яъне яҳудиён ӯро рад мекунанд. Ҳамин тавр не?» Рӯҳонӣ гуфт: «Бале». Ман гуфтам: «Барои ҳамин Исо мисли Мӯсо нест, вале Муҳаммад (с) ба мисли Мӯсо (а) ҳаст.

«Подшоҳии ман аз ин ҷаҳон нест»

5. Мӯсо (а) ва Муҳаммад (с) ҳам пайғамбар буданд ва ҳам шоҳ. Зери мафҳуми «пайғамбар» ман шахсро дар назар дорам, ки вай ваҳйи Илоҳира қабул карда онро ба хоҳири роҳ нишон додан ба ягон каму кӯстӣ ва тағйирот ҳамон лаҳза ба мардум мерасонад. Шоҳ бошад ин шахсест, ки ҳаёту мамоти мардуми хешро дар даст дорад. Муҳим нест, ки вай тоҷ дорад ё не, ба вай ҳамчун ба шоҳ муроҷиат мекунанд ё не. Муҳим он аст, ки вай салоҳияти ба қатли инсонҳо ҳукм карданро дошта бошад. Агар чунин салоҳиятро ӯ дошта бошад, пас ӯ подшоҳ аст. Мӯсо чунин салоҳиятро дошт. Оё шумо дар ёд меоред ҳамон исроилии дар рӯзи саббат (шанбе)

чамъкунандаи хезумро? Мӯсо амр дод, ки ўро то мурданаши сангсор кунанд. (Китоби Ададҳо, 15: 35-36). Дар «Библия» инчунин аз дигар ҷиноятҳои ном бурда шудааст, ки барои мучримонашон Мӯсо (а) ҳукми қатл содир мекард. Ҳазрати Муҳаммад (с) низ бо ҳаёт ва мамоти ҳамқадамҳои худаш ба ҳамин тарз муносибат дошт. Дар «Библия» аз шахсиятҳои зиёде ном бурда шудааст, ки сифатҳои пайғамбариро доштанд, вале аз ўҳдаи ба ҳаёт татбиқ намудани гуфтаҳои Худовандӣ набаромаданд: Дар байни ин афроди муқаддасе, ки аксарияти одамон намехостанд рисолати пайғамбарияшонро қабул кунанд, Лот, Юҳано, Дониёл, Узро, Яҳёи Таъмиддиханда буданд. Онҳо фақат аз ўҳдаи ба одамон расондани он ваҳй мебаромаданд, вале дар роҳи дар ҳаёт татбиқ кардани он коре аз дасташон намеомад. Мутаассифона, пайғамбар Исо алайҳиссалом низ аз ҷумлаи онҳо буд. Инчили насронийн бо эҳтимоли зиёд ин чизро тасдиқ мекунад. Хангоме, ки Исо (а)-ро бо иттиҳомии барҳам задани соҳти давлатдорӣ, даъват ба исён ба назди намояндаи Рум дар маҳали Понтии Пилати оварданд, Исо (а) ҷавоб дод: **«Подшоҳии ман аз ин ҷаҳон нест, агар подшоҳии ман аз ин ҷаҳон мебуд, мулозимони ман мечангиданд, то ки ман ба яҳудиён таслим карда нашавам, лекин акнун подшоҳии ман аз ин ҷо нест».** (Инчили Юҳано, 18:36). Ин суҳанон Пилати (беимон)-ро бовар кунанд. Ҳарчанд суҳанони Исо (а) метавонист суҳанони одами аз ақл бегонашударо монанд бошад, вале худи ӯ ба ҳеҷ вачҳ таассуротеро намегузошт, ки битавонад ба ҳукуматаш таҳдид кунад. Исо (а) довталаби ҳокимияти рӯҳонӣ буд. Ба ибораи дигар бигӯем вай худашро танҳо пайғамбар медонист. Ҳамин тавр не?» Мубаллиғи масеҳӣ гуфт: «Оре». Ман гуфтам: «Аз ин рӯ Исо (а) ба монанди Мӯсо (а) нест. Вале Мӯсо (а) ба монанди Муҳаммад (с) аст.

Бидуни қонунҳои нав

6. Мӯсо (а) ва Муҳаммад (с) барои ақвоми худ қонун ва шароити навро оварданд. Мӯсо (а) ба яҳудиён на танҳо даҳ васият додаст, балки дастурҳои зиёдро ба хотири иҷрои урфу одатҳо боқӣ гузоштааст. Муҳаммад (с) ба мардуме рисолати пайғамбарии ҳешро оғоз кард, ки дар сатҳи пасти барбарият ва ҷоҳилият қарор доштанд. Ин одамон моиндарҳои худро ба занӣ мегирифтанд, духтарони худро зинда ба зинда гӯр мекарданд ва майнӯшиву зинокорӣ, бутпарастиву қиморбозӣ барои онҳо ба як чизи муқаррарӣ табдил шуда буд. Гиббон арабҳои қабл аз замони исломиро дар китоби худ «Таърихи сукут ва барҳам хӯрдани Империяи Рум» чунин тасвир кардааст: «Ваҳшиёни бидуни хирад, онҳо аз ҳайвонҳо аранге фарқ доштанд. Онҳо ҳайвонҳое буданд дар симо ва сурати инсон». Ба гуфтаи Томас Карлайл Муҳаммад (с) онҳоро аз сатҳи ваҳшоният ба дараҷаи «барандағони нуру зиё ва илму дониш» расонид. Барои мардуми араб ин (зухури Муҳаммад (с)) таваллуде дар зулмот ба сӯи рӯшноӣ буд. Арабҳо маҳз ба ҳамин қорашон дар назди дигар ақвом эҳё шуданд. Бечора мардуми ҷӯпон, ки аз рӯзи бино шудани дунё ноайён дар биёбонҳои худ оворавау саргашта буд, бубинед, ки дар як дам чи гуна машҳури олам шуд! Дар муддати ҳамагӣ сад сол арабҳо дар Фарб ба Гренада расиданду дар Шарқ ба Дехлӣ. Арабистон бо нуру зиёи худ дар он замон ба манотиқи паҳноваре шаъшаъапошӣ мекард». Ҳама гап дар сари он аст, ки Муҳаммад (с) ба мардумаш қонун ва шарифатеро дод, ки аз ин пеш ин чизҳоро онҳо надоштанд.

Ва он ҷӣ вобастааст ба Исо (а) вақте дар яҳудиён шубҳае пайдо мешавад, ки мумкин ӯ пайғамбари сохта бошад, ки меҳодад таълимоти онҳоро хароб созад, Исо (а) бисёр мекӯшад ба онҳо бифаҳмонад, ки ӯ бо дини нав

наомадааст ва ягон қонуну шарияти нав наовардааст. Ман суҳанони худи ӯро иқтибос меорам: **«Гумон нақунед, ки барои вайрон кардани Таврот ё суҳуфи анбиё омадаам, наомадаам, ки вайрон кунам, балки ба ҷо оварам. Зеро, ки ба ростӣ ба шумо мегӯям: то осмон ва замин фано нашавад, ҳеҷ як ҳарфе ва ё нуқтае аз Таврот ба фано нахоҳад рафт, то даме, ки ҳамааш иҷро шавад.** (Инҷили Матто. 5:17-18).

Бо ибораи дигар бигӯем, Исо (а) бо кадом як қонун ва шарияти нав наомада буд. Ӯ омада буд, ки қонунҳои қаблӣ амалӣ созад. Ҳамин чизро ӯ ба яҳудиён фаҳмондани шуд. Фикр намекунам, ки ӯ кӯшиш кард, ҳамчун махлуқи Худо ба боварии яҳудиён сазовор шуда, онҳоро ба дини нав даъват намояд. На, ин пайғамбари Худо ин тавр нест, ки бо ин аъмоли ношоём ба хоҳири ба дини нав ҷалб кардани одамон даст зада бошад. Ӯ худааш қонунро риоя мекард. Васият ва насиҳатҳои Мӯсо ба ҷо меовард. Саббатро риоя мекард. Ҳеҷ гоҳ ягон яҳудӣ бо ангушти иттиҳом ба сӯи ҳазрати Исо (а) ишора накарда буд, ки «ҷаро ту рӯза намедорӣ?», «барои ҷӣ пеш аз хӯрок хӯрдан дастатро намешӯӣ?». Бо ин иттиҳом яҳудиён шогирдони ӯро муттаҳам месохтанд, на худи Исо (а)-ро. Ӯ ҳамчун як яҳудии бонизом қонунхоро риоя мекард. Хулоса, ӯ ба мисли Мӯсо (а) ва Муҳаммад (с) дини нав насохт ва қонуну шарияти навро эҷод накард. Ҳамин тавр не? – гӯён аз он рӯҳонӣ пурсидам ва ӯ ҷавоб дод: «Оре». Ман гуфтам: «Аз ин рӯ Исо (а) ба монанди Мӯсо (а) нест, вале ҳазрати Муҳаммад (с) ба монанди Мӯсо (а) аст.

Онҳо ҷӣ тавр вафот карданд?

7. «Ҳам Мӯсо (а) ва ҳам Муҳаммад (с) бо марғи табиӣ вафот карданд. Вале бино бар ақидаи динии насронӣ Исо (а) зӯран дар салибе ба қатл расонда шуд,

яъне таслиб шуд.¹⁰ Ҳамин тавре не?» Рӯҳонии насронӣ тасдиқ намуд: «Бале». Ва ман гуфтахоямро таҳким бахшидам: «Аз ин рӯ Исо (а) монанди Мӯсо (а) нест, вале Мӯсо (а) монанди Муҳаммад (с) аст.

Оромгоҳи ӯ дар Арши Аъло аст

8. «Ҳам Мӯсо (а) ва ҳам Муҳаммад (с) дар замин дафн шудаанд. Вале аз нуқтаи назари дини насронӣ оромгоҳи ҳазрати Исо (а) дар Арши Аъло ҳаст. Ҳамин тавр не?» Рӯҳонӣ розӣ шуд ва ман хулоса кардам: «Барои ҳамин ҳам Исо (а) монанди Мӯсо (а) нест. Ба мисли Мӯсо (а) Муҳаммад (с) аст.

Таваллуди Исмоил

Азбаски мубаллиғи масеҳӣ ба ҳар як далели ман ноилоҷ розӣ мешуд, ман ба ӯ бо чунин суҳанҳо мурочиат кардам: «Падар, ман то ин лаҳза фақат як қисми пешгӯиҳо - ибораи «ба мисли ту»-ро шарҳу исбот кардам. Тамоми пешгӯиҳо аз он чи то ҳол гуфтем, яъне шарҳи он ибора, хеле васеътар аст. Идомаи он пешгӯиҳо чунин аст: «Набие, ба мисли ту, ман барои онҳо аз миёни бародарони онҳо ба майдон хоҳам овард...» Дар ин ҷо ба Мӯсо (а) ва қавми ӯ яҳудиён ҳамчун ба як нирӯи миллӣ - этникӣ мурочиат шудааст. Дар ҳамин ҳол «бародарони онҳо» гуфта бешакку шубҳа арабҳо дар назар дошта мешаванд. Бубинед, Китоби Муқаддас ҳазрати Иброҳим (а)-ро ҳамчун дӯсти Худо нишон додаст. Иброҳим (а) ду зан дошт. Соро ва Ҳочар. **Ва Ҳочар ба Абром писар зоид. Ва Абром¹¹ писари худро, ки**

¹⁰ Китобчаи «Таслиби Исо: қатл ва ё дурӯғ»-и ҳамин муаллифро дархост кунед (ройгон тавзеъ мешавад).

¹¹ Тибқи китоби Библия, Иброҳим (а) пеш аз ин ки Худованд номи ӯро тағйир диҳад, Абром ном дошт.

Ҳочар зоид, Исмоил ном ниҳод». (Ҳастӣ, 16:15). «Ва Иброҳим писари худ Исмоилро гирифта... (Ҳастӣ, 17:23). «Ва писараш Исмоил сенздаҳсола буд, вақте ки ғилофакаш хатна шуд. (Ҳастӣ, 17:25). Исмоил то он даме, ки Худованд ба Иброҳим (а) аҳд набаст, то сенздаҳсолагӣ писари ягона ва авлоди ягонаи Иброҳим (а) буд. Баъд Худованд ба Иброҳим аз Соро бо номи Исҳоқ, фарзанде ҳады намуд, ки аз бародараш Исмоил хеле чавонтар буд.

Арабҳо ва яҳудиён

«Агар Исмоил ва Исҳоқ писарони як падар ҳастанд, пас онҳо бародаранд. Ва ҳамчунон фарзандони онҳо бародаранд. Яҳудиён фарзандони Исҳоқ ва арабҳо фарзандони Исмоиланд, аз ин рӯ онҳо бо ҳамдигар бародаранд. Библия баён доштааст: «...**(Исмоил) пешни ҳамаи бародарони худ маскан хоҳад гирифт**» (Ҳастӣ, 16:12). «...**Ва ӯ вафот ёфт ва аз дунё чашм пӯшид ва ба қавми худ пайваст...**» «...**Онҳо чудо аз ҳамон бародарони худ маскан гирифта буданд**». (Ҳастӣ, 25:17-18). Фарзандони Исҳоқ барои фарзандони Исмоил бародарзода ҳастанд. Чуноне ки Муҳаммад (с) ҳаст. Айнан чизе, ки дар пешгӯиҳо омадааст: «**Аз байни бародарони ту**» (Такрори шариат, 18:18). Дар ин ибора пешгӯӣ рӯшан ба он ишора мекунад, ки пайғамбари оянда мисли Мӯсо (а) буда, бояд на дар байни бани Исроил, балки аз миёни бародарони онҳо ба дунё зуҳур кунад. Барои ҳамин ҳам Муҳаммад (с) аз байни бародарони онҳо, яъне арабҳо зуҳур кард.

Сухан дар даҳон

Дар идомаи пешгӯиҳо омадааст: «... ва суханони худро ба даҳони Вай хоҳам гузошт...» Чӣ маъно дорад

ин ибораи «...ва суханони худро ба даҳони вай хоҳам гузошт...?» Бубинед, падар, ман дар аввал аз шумо хошиш кардам китоби Такрори шариатро кушоеду сураи 18-уми боби 18-умро хонед. Ва агар шумо онро мехондед, оё ман гуфта метавонистам, ки ман суханони худро ба даҳони шумо гузоштам? Рӯҳонӣ ҷавоб дод: «На». «Вале, - идома додам ман, агар маро зарур мебуд забони арабиро ба шумо ёд диҳам, ки дар борааш чизе намедонед, ман аз шумо хошиш мекардам, ки аз паси ман хонед ва ё тақрор кунед он чиро ки ман мегӯям. Барои мисол:

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ﴿١﴾ اللَّهُ الصَّمَدُ ﴿٢﴾ لَمْ يَكِدْ
وَلَمْ يُولَدْ ﴿٣﴾ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ ﴿٤﴾

«Бигӯ \bar{U} Худои ягона аст. Худои бениёз аст. На (фарзанд) зода ва на зодашудааст. Ва ҳеҷ кас ҳам ҳамгон \bar{U} (набуда) ва нест (Сураи Ихлос, оёти 1-4), оё он калимаву ҷумлаҳои бароятон ношиносро, ки талаффуз мекардем, «ман дар даҳони шумо намегузоштам?» Рӯҳонӣ розӣ шуда, ки оре, ҳамин тавр аст. Сипас ман ба \bar{u} гуфтам ки айнан ана ҳамин тавр китоби Куръони мачид аз сӯи Худованди бузургу тавоно ба пайғамбар Муҳаммад (с) нозил шуд.

Аз таърих медонем, ки дар он замон ҳазрати Муҳаммад (с) 40-сола буданд. Шаби 27-уми моҳи Рамазонро дар ғори Хиро, ки дар се мил дуртар аз Макка, дар шимоли он воқеъ гардидааст, мегузaronиданд. Маҳз дар ҳамон ғор малоика Ҷабраил (а) пайдо шуда, ба ҳазрати Муҳаммад (с) бо забони арабӣ мегӯяд: «Бихон». Муҳаммад (с) аз тарсу ҳаросу саросемағӣ: «Ман дарс нахондам, ман омиям» - мегӯяд. Малоика Ҷабраил (а) бори дигар ҳамон гапро фармон медихад. Натиҷа боз ҳамон аст. Вақте ҳазрати Ҷабраил (а) дафъаи сеюм фармон медихад, Муҳаммад (с) дарк

мекунад, ки малоикаи Худованд такрор кардани суханони Худоро талаб карда истодааст. Баъдан, ӯ ҳамаи он калимаҳоро айнан ҳамон тавре, ки ба даҳони ӯ гузошта буданд, такрор кард:

أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ① خَلَقَ الْإِنْسَانَ مِنْ عَلَقٍ ② أَقْرَأْ وَرَبُّكَ
الْأَكْرَمُ ③ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ④ عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ

«Бихон ба номи Парвардигори худ, ки офарид. Инсонро аз хуни баста офарид. Бихон ва Парвардигори ту бузургвор турост. Он ки ба василаи қалам¹² илм омӯхт. Инсонро он чи намедонист омӯхт. (Сураи Алақ, оёти 1-5).

Инҳо аввалин панҷ оёте буданд, ки ба ҳазрати Муҳаммад (с) нозил шуданд ва инак сураи «Алақ»-и Қуръони маҷид бо оёти мазкур оғоз мешавад.

Далоили мӯътамад

Баъди он ки малоика Ҷабраил (а) аз ғори Хиро хориҷ гардид, Муҳаммад (с) ба хонаи худ шитофт. Азбаски аз тарсу даҳшат дар обу арақ тар шуда буд, аз завҷаи дӯстдораш бибӣ Хадича (р) хоҳиш кард, ки ӯро бо рӯпӯше печонад. Муҳаммад (с) лаҳзае ба хоб рафтун бибӣ Хадича (р) бошад ӯро нигоҳбонӣ кард. Баъди ба ҳолати муқаррарӣ баргаштан ҳазрати Муҳаммад (с) тамоми он чизеро дида буду шунида буд, ба Хадича (р) ҳикоя кард. Бибӣ Хадича (р) ба ҳазрати Муҳаммад (с) гуфт, ки ба ҳамаи гапҳояш бовар мекунад. Дар ҳақиқат, оё ягон найрангбозу фиребгар эътироф мекард, ки ҳангоми бо ӯ дучор омадани малоика Ҷабраил (а), ки барояш аз Худо ваҳй оварда буд, аз тарсу ваҳшат ба обу арақ тар шуда, шитобон ба хона ба назди завҷаш рафт.

¹² «Қалам» дар забони арабӣ олатеро мегӯянд, ки бо он хат менависанд.

Ба ҳар як шахси соҳибакл бояд аён шуда бошад, ки воқуниш ва эътирофи Муҳаммад (с) ин воқуниш ва эътирофи инсонии амин – инсонии ростқавлу ростгӯ ва ҳақиқатчӯ ҳаст.

Ҳамин тариқ, дар давоми 23-соли оянда, ки он ҳазрат(с) ба ҳайси пайғамбар зиндагонӣ кардааст, Худованд борҳо ба даҳони ӯ суҳанхоеро гузошта, ки баъдан ӯ онҳоро ба дигарон гуфтаву таблиғ кардааст.

Ин суҳанон дар дилу ақли ӯ асари амиқе гузошанд. Тадричан, бо комил шудани каломи шариф ин суҳанон ба умқи дилу ақли шогирдону пайравонаш ворид мегаштанд. Қабл аз вафоти Муҳаммад (с) ин суҳанон ба он тартибе, ки феълан дар Қуръони маҷид вучуд доранд, дар шакли китоб ҷамъ шуданд. Ин суҳанон (ваҳй) чи тавре, ки дар пешгӯиҳо омадааст: **«...ва суҳанони худро дар даҳони вай хоҳам гузошт...»** (Такрори шарият, 18:18), айнан ҳамон тавр ба даҳони Муҳаммад (с) аз сӯи Худованд гузошта шуданд.

Пайғамбаре, ки омӣ буд

Ҳодисае, ки бо Муҳаммад (с) дар ғори Ҳиро, ки баъдан ҳамчун Ҷабалу-н-Нур (Кӯҳи Нур) машҳур шуд ва воқуниши вай ба ин кушоиши аввал, ин айнан иҷро шудани яке аз пешгӯиҳои дигари китоби Библия аст. Дар китоби Ишаё, дар сураи 12-уми боби 29-ум мо меҳонем: **«Ва он номаро (китобро, Қуръонро, ки – маънояш хондан аст) ба касе, ки хонданро наредонад («ба набии умӣ», Қуръон сураи Аъроф, ояти 158) дода мегӯянд: «Инро бихон». (Туро даъват мекунам).** (Суҳанони «туро даъват мекунам» дар дастхатҳо ба забони яҳудии қадим навишта нашудааст. Онро бо варианти Библияи римӣ-католикӣ ва ё нашри ислоҳшудаи қонунӣ (каноническое) муқоиса кунед. (Ин

суханон дар тарҷумаи Библияи русӣ ҳам нестанд. Қайди тарҷумони русӣ).

Ва \bar{u} мегӯяд: «Хонданро намедонам». (Хондан наметавонам ва ё хонданро намедонам ин тарҷумаи дурусти суханоне мебошанд, ки Муҳаммад (с) ба малоика Ҷабраил (а) дар ҷавоб ба амри \bar{u} «Бихон» гуфта буд.

Иҷозат фармоед ман тамоми ин оятро бе ягон шарҳу эзоҳ, чуноне ки дар нашри англикани соли 1611-уми мелодӣ, нашри дар ҷаҳон маъмул чоп шудааст, биёрам. (Қайди тарҷумони русӣ: нашри русии Библия низ пурра бо ин гуфтаҳо мувофиқат мекунад):

«**Ва он номаро ба касе, ки хонданро намедонад, дода мегӯянд: «Инро бихон», ва \bar{u} мегӯяд: «Хонданро намедонам»** (Ишаъё, 29:12).

Дар омади гап бояд бигӯем, ки дар асри ҳафтуми мелодӣ, ки ҳазрати Муҳаммад (с) зиндагӣ ва нубувват кардааст, ҳанӯз Библия ба забони арабӣ¹³ тарҷума нашуда буд. Ба замми он ҳазрати Муҳаммад (с) шахси дар мактаб нахонда ва омӣ буд. Аз бани башар касе ҳатто як калимаро ба \bar{u} ёд наододааст. Муаллими \bar{u} Парвардигор буд...

وَمَا يَنْطِقُ عَنِ الْهَوَىٰ ۗ إِن هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ
عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ

«**Ва аз рӯи хоҳиши нафс суҳан намегӯяд. Нест Куръон магар ваҳй, ки ба сӯи \bar{u} фиристода мешавад. Ӯро фариштаи бисёр боқувват омӯхта аст**». (сураи Начм, оёти 3-5). Касе аз ҷумлаи инсонҳо ӯро дарс наододааст, вале \bar{u} худ ба ҳикмат «масъалаомӯзи сад мударрис шуд».

¹³ То имрӯз махсус барои арабҳо 14 варианти Библияро бо лаҳҷаҳои гуногуни забони арабӣ тарҷума ва паҳн кардаанд. Нигоҳ кунед ба китоби «Библия ба забони халқҳои дигар», ки ҷамъияти дӯстони Библия паҳн кардаанд.

Огаҳии чиддӣ

«Ана дидед!», - гуфтам ба рӯҳони масеҳӣ, ин пешгӯиҳо ба Муҳаммад (с) рост меоянд. Онҳоро лозим нест, ки каме ҳам бошад тағйир диҳем ё тарзе шарҳ диҳем, ки натиҷааш ҳамин гуна бошад, ки он шахс маҳз Муҳаммад (с) бошад.

Мубаллиғ гуфт: «Дар ҳамаи гуфтаҳо ва шарҳу эзоҳи шумо як мантике, як маъние вучуд дорад, вале дар асл онҳо моҳиятан муҳим нестанд. Зеро барои мо насронийн Исои Масеҳ ин – Худованд аст. Дар тасаввури мо ҳамчун Худо нақш бастааст, зеро ӯ моёнро аз азобҳо барои гуноҳҳои содирнамудаамон начот медиҳад!» Ман аз ӯ пурсидам: «Чӣ гуна муҳим нест? Худованд ин тавр фикр намекунад. Худованд кӯшишҳои зиёде ба харҷ додаст, то ин, ки таъкидот ва гуфтаҳои ба эътибор гирифта шаванд. Худованд медонист, ки инсонҳое ба монанди шумо пайдо мешаванд, ки бо ин суҳанони ӯ безътиборона ва саҳлангорона муносибат мекунанд. Барои ҳамин ҳам худӣ ҳамон лаҳза аз паси пешгӯиҳои Такрори шариат 18:18, огоҳии хеле чиддӣ ва қоҳирона кардааст: «Ва ин тавр хоҳад шуд (ин воқеа хоҳад рӯй дод – дар тарҷумаи русии Такрори шариат 18:18 – ин суҳанон вучуд надоранд – қайди тарҷумони русӣ). **«...ва қасе, ки ба суҳанони ман, ки вай (пайғамбар) ба исми ман гӯяд, гӯш наандозад, ман ӯро танбеҳ хоҳам дод».** (Дар Библияи католикҳо ин танбеҳдиҳӣ бо суҳанони «Ман аз ӯ қасос мегирам, тавачҷӯҳ кунед, – «қасос мегирам!» поён меёбад). Оё шумо аз ин наметарсед? Парвардигори тавоно таҳдид мекунад, ки қасос мегирад! Мо аз тарс меларзем, агар ягон авбоше ба мо таҳдид кунад. Наход, ки шумо аз таҳдиди Худованди тавоно наметарсед?». Мӯъҷизатарин мӯъҷиза! Ояти 19-уми боби 18-уми Такрори шариат ин боз як тасдиқи он аст, ки дар Библия оиди зуҳури нубувати Муҳаммад (с) пешакӣ хабар дода

шудааст. Ба ин суханон диққат диҳед: **«ба суханони ман, ки «Вай (пайғамбар) бо исми ман ман гӯяд...»**. Ба исми кӣ, ба номи кӣ Муҳаммад (с) сухан мегӯяд? Ман Қуръони Мачидро дар тарҷумаи Юсуф Алӣ ба забони англисӣ кушодам ва сураи охирини он, сураи 114-ум, яъне сураи «Ан-нос» ё худ «Одамон»-ро ёфта чумлаи нахустинро хондам. «Ба номи Худои бахшандаи меҳрубон», анна ҳамин тавр аввали тамоми сураҳо бо ин ибора оғоз мешаванд. Чунин шарҳу эзоҳро мо қариб дар ҳар саҳифа, махсусан саҳифаҳои охир, ки сураҳо хеле кӯтоҳанд, мебинем.

«Пешгӯиҳои Библия кадом меъёрҳои баҳодихиро муайян карда буданд? «...Вай (пайғамбар) ба исми ман гӯяд». (баробар аст «бо номи ман». – Қайди тарҷумони русӣ). Ба номи кӣ Муҳаммад (с) сухан мегӯяд? «Ба номи Худои бахшандаи меҳрубон». Бубинед, ин пешгӯӣ бо Муҳаммад (с) айнан мувофиқ меояд!»

Ҳама сураҳои Қуръони мачид, ба ҷуз сураи 9-ум, бо ибораи «Ба номи Худои бахшандаи меҳрубон» оғоз мешаванд. Ҳар як кори шариати худро бандаи мусулмон бо изҳори ҳамин ибора оғоз мекунад. Насронӣ бошад агар ба коре сар кунад, ин суханонро иброз менамояд: «Ба номи Падари фарзанд ва Рӯҳулқудс»¹⁴.

Ман беш аз понздаҳ далел пеш овардам, ки дар пешгӯиҳои сураи 18-уми боби 18-уми китоби Такрори шариат ба ҳайси пайғамбари оянда Муҳаммад (с) дар назар дошта шудааст, на Исо (а).

¹⁴ Уламои масеҳӣ дар хусуси «номи Худо» чизе гуфта наметавонанд. Чунки Худо ин ном нест. Падар низ ном нест. Пас номи ӯ чист? Ба китобчаи дигари ҳамин муаллиф «Номи ӯ чист?» муроҷиат кунед. Ин китобча ҳам бепул паҳн карда мешавад.

Яҳёи Таъмиддиханда бо Исои Масеҳ муҳолифат мекунад

Китоби Аҳди Ҷадидро хонда мо мебинем, ки дар он замонҳо яҳудиён интизори иҷро шудани пешгӯиҳо дар бораи зуҳури «пайғамбаре монанди Мӯсо буданд. (Нигоҳ кунед ба Инҷили Юҳанно, 1:19-25). Вақте, ки Исо (а) худро пайғамбари яҳудиён эълон кард, онҳо дар ҳайрат шуданд, ки пас Илёс кучост. Яҳудиён ҳамзамон як пешгӯии дигаре низ доштанд, ки тибқи он пеш аз зуҳури Исои Масеҳ бояд Илёс маротибаи дуввум зуҳур мекард. Исо (а) ин боварии яҳудиёро таъйид мекунад: **«Дуруст аст, ки Илёс бояд аввал биёяд ва ҳама чизро соз кунад. Лекин ба шумо мегӯям, ки Илёс аллақай омад ва онҳо вайро нашинохтанд... Он гоҳ шогирдон фаҳмиданд, ки ӯ дар бораи Яҳёи Таъмиддиханда ба онҳо суҳан мегуфт.** (Инҷили Матто, 17:11-13).

Бино бар навиштаи китоби Аҳди Ҷадид, яҳудиён на аз он тоифаи одамоне буданд, ки ҳар касе мегуфт, ки ман Масеҳам ба ӯ бо осонӣ бовар мекарданд. Ба хотири муайян кардани ҳамон шахсе, ки дар ҳақиқат Исои Масеҳ аст, онон душворӣ ва монеаҳои зиёдеро аз сар гузарониданд. Ва Инҷили Юҳанно инро тасдиқ мекунад: **«Ва ин аст шаҳодати Яҳё (Таъмиддиханда) дар вақте, ки яҳудиён аз Ерусалим коҳинон ва левизодагонро фиристоданд, то аз вай пурсанд, ки «Ту кистӣ?» Вай иқрор кард ва инкор накард, балки эътироф намуда, гуфт: «Ман Масеҳ нестам».** (Инҷили Юҳанно, 1:13-20). (Ва ин табиӣ аст, чунки дар як вақт ду Масеҳ¹⁵ наметавонист бошад. Агар Масеҳ Исо (а) бошад. Яҳё наметавонист он бошад. **«Ва аз вай пурсиданд: «Пас кистӣ? Оё Илёс ҳастӣ?» гуфт: «Не».** (Инҷили Юҳанно, 1:21).

¹⁵ Яҳудиён танҳо як Масеҳро интизор буданд, на ин ки ду Масеҳро.

Дар ҳамин лаҳза Яҳёи Таъмиддиханда ба Исо мухалифат мекунад. Исо (а) мегӯяд, ки Яҳё маҳз ҳамин Илӛс ҳаст, вале Яҳё инкор мекунад, ки ин ҳамоне ҳаст, ки Исо (а) эълومаш кардааст. Яке аз ин ду нафар (Исо (а) ва ӛ Яҳё (а)), наузанбиллоҳ, аён, ки гапи ростро намегӯянд. Бо шоҳидии худ Исо (а) Яҳёи Таъмиддиханда яке аз бузургтарин пайғамбари яҳудиён буд: **«Ба ростӣ ба шумо мегӯям: аз миёни онҳое, ки аз зан таваллуд ӛфтаанд, бузургтар аз Яҳёи Таъмиддиханда барнаҳост...»** (Инҷили Матто, 11:11).

Барои мо, мусулмонҳо Яҳёи Таъмиддиханда ҳамчун пайғамбар Яҳё (а) маълум аст. Мо ӯро ҳамчун пайғамбари барҳақи Аллоҳ Таъоло эътироф мекунем. Пайғамбари муқаддас Исо низ барои мо мусулмонон ҳамчун пайғамбари барҳақ маълуми машҳур аст. Пас, мо, мусулмонҳо чи гуна метавонем, ки яке аз онҳоро, наузанбиллоҳ, дуругӯ биноем. Ҳалли ин масъалаи душворро дар иртибот бо Исо (а) ва Яҳё (а) мо бо худ насронӣён вогузор мекунем, ба ин хотир, ки дар китоби муқаддаси онҳо чунин фикрҳои тазод хеле зиёданд. Ин гуна ихтилофҳо масеҳӣён ба истилоҳ «маърӯзаҳои торики Масеҳ»¹⁶ номидаанд. Вале барои мо мусулмонҳо он чи муҳим ва ҷолиб аст, ки ба саволи намоёндагони яҳудиён ба Яҳёи Таъмиддиханда ки ту пайғамбарӣ, ӯ ҷавоб додаст, ки «Не». (Инҷили Юҳанно, 1:21). (Қайди тарҷумони китоби русӣ: Китоби русии Библия ҳамеша ба варианти англисӣ дуруст меояд. Дар китоби англисӣ савол ба ин тавр аст: «Ту он пайғамбарӣ?»).

¹⁶ Ба мақолаи «То чӣ андоза Библия ҳақиқат аст?», ки дар маҷаллаи «Тайм» 30-уми декабри соли 1974 ба таъб расидааст, тавачҷӯх кунед. Ва дархост кунед, ки ба шумо ройгон китобчаи «50000 саҳв дар Библия?»-ро, ки ба як журнали дигари масеҳӣ «Эвейк!» («Бедор шав!») аз 8-уми сентябри соли 1957 истинод меорад, бидиҳанд.

Се савол

Хошиш мекунам, таваҷҷӯҳ кунед, ки ба Яҳёи Таъмиддиханда се саволи мухталиф, вале аниқ додаанд, ки ба ҳар кадоми онҳо ӯ мушаххасан «Не гуфта» ҷавоб гардондааст. Саволҳоро номбар мекунам:

1. Ту Масеҳ ҳастӣ?
2. Ту Илёс ҳастӣ?
3. Ту ҳамон пайғамбарӣ?

Вале, мутаассифона, уламои масеҳӣ намедонам барои ҷӣ, фикр мекунам, ки дар ин ҷо танҳо ду савол дар назар дошта шудааст. Барои он ки тамоми шубҳаҳоеро дар бораи он, ки яҳудиён дар ин ҷо маҳз се номгӯи алоҳидаро дар назар доштанд, бартараф кунем, бояд ба ояти баъдӣ таваҷҷӯҳ намоем: **«Ва онҳо аз вай пурсиданд: «Агар ту на Масеҳ ҳастӣ, на Илёс ва на он набӣ, пас барои ҷӣ таъмид медиҳӣ?»** (Инҷили Юҳанно, 1:25).

Яҳудиён интизори иҷрои се пешгӯӣ буданд: Якум зуҳури Масеҳ, дуввум зуҳури Илёс ва саввум зуҳури он набӣ».

Он набӣ

Мо агар ба дилхоҳ Библияе, ки дорои феҳрасти номҳо буда, истилоҳот ба тартиби алифбо ва манбаъи иқтибосҳо нишон дода шуда бошад, назар афканем, мо мебинем, ки дар сураи 25-уми боби аввали Инҷили Юҳанно калимаи «набӣ» ва ё «он набӣ» вомехӯрад ва мо таносуби онро бо пешгӯиҳои китоби Такрори шариат боби 18, сураи 25 ва боби 18 сураи 18 дарк мекунем. Ва мебинем, ки он набӣ ва ё набие, ки ба монанди Мӯсо (а) ҳаст, яъне «ба монанди ту» Муҳаммад (с) ҳаст, на Исо (а). Ва мо инро бо далоили раднашаванда исбот кардем.

Мо, мусулмонҳо инкор намекунем, ки Исо (а) Масех набуд, ки бо забони дигар он маънои ҳамон «Христос»-ро¹⁷ дорад. Мо як қатор пешгӯиҳоро, ки аз зуҳури Масех хабар медиҳанд ва он пешгӯиҳоеро, ки дар китоби Аҳди Қадим зиёданд, зери шубҳа қарор намедихем. Мо фақат ҳаминро мегӯем, ки он чизе, ки дар сураи 18-уми боби 18-уми китоби Такрори шариат омадааст, дар бораи Исои Масех набуда, балки пешгӯии аниқ дар бораи зуҳури Расули Акрам Муҳаммад (с) мебошад.

Мубаллиғи насронӣ бо изҳори он, ки сӯҳбат хело шавқовар буд ва ӯ бисёр мецоҳад, ки боре дар ин бора ман дар назди қавми ӯ суханронӣ кунам, хеле эҳтиромона ба ман хайру хуш кард.

Аз он лаҳзаи мулоқоти мо беш аз 15-сол гузашт, вале ҳеҷ не ки ӯ маро барои сӯҳбат кардан бо қавмаш даъват намояд. Ман боварӣ дорам, ки рӯҳонӣ ин пешниҳодро он замон самимона карда буд, вале ҳайҳот, аз як сӯ таассуб ва аз сӯи дигар хатари аз даст додани қавмаш сади роҳи даъват кардани ман шуд.

Санчиши чиддӣ

Ман ба қавми масеҳиён муроҷиат карда чунин пешниҳод мекунам: «Барои чӣ дар ин масъала санчиши чиддиеро, ҳуди Исо (а) шуморо ба он даъват кардааст, ки нисбати ҳар он кас, ки худро набӣ мегӯяд, намегузаронед. Вай таъкид кардааст: **«Онҳоро аз меваҳои хоҳед шинохт, оё аз бутан олӯча ангур ва аз машҳор анҷир мечинанд? Ҳамчунин ҳар дарахти нек меваи нек меоварад, лекин ҳар дарахти бад меваи бад меоварад. Наметавад дарахти нек меваи бад оварад ва дарахти бад – меваи нек. Ҳар дарахте, ки меваи нек**

¹⁷ Чӣ гуна калимаи «Масех» ба калимаи «Христос» табиӣ ёфтааст? Китобчаеро, ки дар эзоҳи тахти шумораи 14 номбар шудааст, дархост намоед.

намеоварад, бурида ва дар оташ андохта мешавад. пас онҳоро аз меваҳошон хоҳед шинохт». (Инҷили Матто, 7:16-20).

Барои чӣ шумо чуръат намекунед, ки таълимоти Муҳаммад (с)-ро аз чунин санҷиши ҷиддӣ гузаронед? Дар охири ваҳйи Худовандӣ, яъне Қуръони маҷид, шумо барҳақ баҳам омадану пайваст шудани таълимоти ҳам Мӯсо (а) ва ҳам Исо (а)-ро, ки аз татбиқи он ҷаҳони пурушӯби имрӯза метавонад саъодату суботи худро биёбад, пайдо карда метавонед.

Агар ба чунин инсон ба мисли Муҳаммад (с) тақдир идораи ҷаҳонро месупорид, ӯ бешубҳа дар ҳалли тамоми масоили он, ба хусус, эҳтиёҷоти он ба сулҳу субот ва бахту саодат ба комёбӣ рӯ ба рӯ мешуд. (Бернад Шоу).

Бузургтарин!

Дар шумораи рӯзи 15-уми июли соли 1974-уми худ ҳафтаномаи «Тайм» афкори шахсиятҳои гуногун: таърихшиносон, нависандагон, низомиён, корчалонҳо, намояндагони дигар касбу корро дар мавзӯи «Бузургтарин дохиёни таърих» дарҷ намудааст. Баъзеҳо бузургтарин доҳии таърих Гитлерро ҳисоб кардаанд, баъзеҳо Маҳатма Гандӣ, бархе Буддо, иддае Линколн ва дигарон монанди инҳоро. Дар ин байн Жюль Массер, таҳлилгари соҳаи рӯҳшиносӣ меъёрҳои ба ин шахсиятҳо баҳодихиро аниқ ва дуруст ба ин тарз муайян кардааст:

Ба қавли ӯ пешвоҳои ҳақиқӣ бояд дар давоми зиндагиашон аз ӯҳдаи иҷрои се масъалаи асосӣ бароянд:

1. Ба он мардуме, ки роҳбарӣ мекунанд, бояд ҳаёти муфарраҳона ва хушбахтонро таъмин карда тавонанд.

2. Ҷомеаро чунон бояд бунёд кунанд, ки аҳли он худро то андозае дар амниятӣ субот эҳсос карда тавонад.

3. Ба онҳо як системаи эътиқод ва эътимодно, ки қобили қабули аксарият бошад, сохта тақдим карда тавонанд.

Бо истифода аз ин се меъёри баҳодихӣ Массерман ба таҳқиқи таърихи ҷаҳон машғул шуда, ҳаёти Гитлер, Пастер, Сезар, Мӯсо, Конфусий барин шахсиятҳоро мавриди арзёбӣ қарор медиҳад ва дар охир ба чунин хулоса меояд: «Одамоне ба мисли Пастер ва Сальк ба меъёрҳои гурӯҳи якум ҷавобгӯ ҳастанд. Инсонҳои ба мисли Гандӣ, Конфусий аз як тараф, Искандари Мақдунӣ, Сезар, Гитлер аз тарафи дигар пешвоёни гурӯҳи дуввум ва имкон дорад гурӯҳи саввум низ бошанд. Исо (а) ва Буддо танҳо ба гурӯҳи саввум дохил мешаванд. Эҳтимолан, бузургтарин пешвои ҳамаи давраи замони Муҳаммад (с) бошад, ки тавонистааст ҳар се масъалаи мазкурро ҳаллу фасл намояд. Чунин корро Мӯсо (а) низ кардааст, вале дар сатҳи пастир.

Ҳамин тариқ аз рӯи ин меъёрҳои ҳаққонии баҳодихӣ, ки аз сӯи профессори Донишгоҳи Чикаго, ки фикр мекунам, худаш ҳам яҳудӣ ҳаст, пешниҳод шудааст, номи Исо (а) ва Буддо дар байни бузургтарин пешвоёни таърих зикр нагардидаанд.

Дар ҳамин ҳол бо тасодуфи «ачиб» Массерман номи Мӯсо дар паҳлӯи Муҳаммад (с) мегузорад ва ба ин кашфиёти худ гӯё тасдиқ кардани мешавад, ки Исо (а) ба мисли Мӯсо (а) набуда, Мӯсо (а) ба монанди Муҳаммад (с) аст. (Китоби Такрори шариат, 18:18). «Ба монанди ту» - мисли Мӯсо).

Дар хотима ман суҳанони як масеҳии ҳақиқӣ ва баъдан Пешво ва Раҳнамои ӯро иқтибос меорам:

«Меъёри ҳалқунандаи муайян кардани барҳак будани пайғамбар пеш аз ҳама ин ҷанбаҳои ахлоқии таълимоти ӯ мебошад». (Профессор Думмероу)

«Онҳоро шумо аз рӯи самарои қорашон мешиносед». (Исои Масеҳ (а).

Биёед, муттаҳид мешавем!

قُلْ يَتَّاهِلَ الْكُتُبِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِ شَيْئًا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُولُوا اشْهَدُوا بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ

«Бигӯй (эй Муҳаммад) аҳли китоб ба сӯи сухани баробар (мусаллам) миёни мо ва шумо, биёед, ки чуз Худоро напарастем ва ба ӯ чизи дигареро шарик насозем ва баъзе аз мо баъзеи дигарро ба чои Худо Парвардигор нагирад. Пас агар рӯй гардониданд, пас бигӯед, ки гувоҳ бошед, ба он ки мо мусалмонем». (Сураи Оли Имрон, ояти 64).

Дар китоби муқаддаси Қуръон яҳудиён ва масеҳиён бо як эҳтироми баланд «аҳли китоб» гуфта ном бурда мешаванд: «Ин ояти карима ба мусалмонҳо таълим медиҳад, ки ба онҳо бо даъвати «эй аҳли китоб» мурочиат кунанд. Олимон, ашхоси босавод ва билохира инсонҳои, ки худро пойбанди суханони Худованд, китоби муқаддас медонанд, биёед, якҷо шавем то ин ки ба худои дигар ба чузъ Аллоҳ Таъоло ибодат накунем, зеро ба чуз ӯ касе лоиқи ибодат нест ва чунки: «...Худои ту ҳастам, Худои ғайре ҳастам, ки барои гуноҳи падарон ва писарон, то насли сеюм ва чорум, аз онҳое, ки аз ман нафрат дошта бошанд, интиқом мегирам. (Китоби Хурӯҷ, 20:5).

Аз баски ӯ Худои мост, ҳифзқунандаи мост, такаюғоҳу ҳидоятқунандаи роҳи ростии мост, лоиқи ҳамду сано, ибодат ва он аст, ки ҷонсупораш бошем. Яҳудиён ва масеҳиён дар назария метавонианд, ки ба ин се

пешниҳоди дар ояти дар боло овардашуда розӣ шаванд. Вале дар амал ин кор нашуда истодааст. Ба ҷуз аз мавҷудияти баъзе ихтилофҳо дар ваҳдонияти Худованди бузург Аллоҳ субҳонаху ва Таъоло инчунин масъалаи рӯҳонияти босавод, табақаи коҳинон низ матраҳ ҳаст. Дар қавми яҳудиён бошад, рутбаи рӯҳонӣ аз авлод ба авлод дода мешавад. Вақте, ки як инсони хокӣ, бигузурӯ Хоқон бошад ё Папа, коҳин бошад ва ё бараҳман, даъвои ба ҷуз аз донишу покдомониаш боз дар чизе даъвои аз дигарон бартарӣ доштанро мекунад ва ё даъво мекунад, ки ӯ бо як роҳи ба худ хос байни Худо ва одамон меистад, албатта, муттаҳидшавӣ хеле мушкил аст.

Ислом коҳиниятро эътироф намекунад.

Нуктаи назари дини мубини Ислом мушаххасан дар ҳамин чанд калима ифода шудааст: **«Бигӯед, имон овардам ба Худо ва ба он чи фуруд овардашуда ба сӯи Иброҳим ва Исмоил ва Исҳоқ ва Яъқуб ва наберагони Яъқуб ва ба он чӣ Мӯсо ва Исо дода шуд ва он чӣ паёмбарон аз Парвардигорашон дода шуданд, дар миёни ҳеҷ кас аз эшон тафриқ намекунем ва мо барои Ҳақ Таъоло фармонбардорем.** (Сураи Бақара, ояти 136).

Мавқеи мусулмон равшану возеҳ аст. Мусулмон ҳеҷ гоҳ даъвои доштани динеро надорад, ки танҳо ба ӯ мансуб бошад. Ислом як мазҳаби алоҳида ва ё дини як қавми алоҳида нест. Аз нуктаи назари Ислом тамоми дин як аст, зеро Ҳақ якто аст. Ин ҳамон дине ҳаст, ки онро тамоми пайғамбарони мутақаддим таблиғ намудаанд.

❁ شَرَعَ لَكُمْ مِنَ الدِّينِ مَا وَصَّى بِهِ نُوحًا وَالَّذِي أَوْحَيْنَا
 إِلَيْكَ وَمَا وَصَّيْنَا بِهِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى وَعِيسَى أَنْ أَقِيمُوا الدِّينَ
 وَلَا تَتَفَرَّقُوا فِيهِ

«Муқаррар кард барои шумо аз ойин он чи ба
 иқомати он Нӯхро амр карда буд ва он чи ба сӯи ту ваҳй
 фиристодем ва он чи ба иқоматони Иброҳим ва Мӯсо ва
 Исоро ба ин мазмун амр кардем, ки динро қойим кунед ва
 дар он мутафарриқ нашавед...» (Сураи Шӯро, ояти 13).

Ҳамин дастуроти Худовандро дигар китобҳои
 Илоҳӣ низ таълим медиҳанд. Ҳақиқат ин дарёфти
 розигии Худо ва итоат ба фармудаҳои он мебошад.
 Касе, ки дар ҷустуҷӯи дини дигаре аст, вай ба асли худ
 хиёнат мекунад, чунки ба ирода ва фармудаҳои
 Худовандӣ муҳолифат мекунад. Ӯ набояд ба раҳнамои
 худ умед бандад, чунки раҳнамоияш рӯиност ин
 ҳақиқатро инкор мекунад.

Мундарича

Сарсухани тарҷумон	3
Сухане чанд дар бораи муаллиф	6
Нахустин дидори муҳими ман	10
Поп ва ё Киссинчер	11
Сездаҳ шумораи батолеъ аст	12
Барои чӣ ҳеч қиз?	13
Бо зикри ном ёд нашудааст!	14
Пешгӯӣ чист?	15
Пайғамбаре, ки мисли Мӯсо ҳаст	16
Се тафовут	18
Таваллуди Исмоил	25
Арабҳо ва яҳудиён	26
Се савол	35
Он набӣ	35
Санҷиши қиддӣ	36
Бузургтарин!	37
Биёед, муттаҳид мешавем!	39
Ислом коҳиниятро эътироф намекунад	40
Мундарича	42

Аҳмад Дидот

**Библия дар бораи Муҳаммад (с)
чӣ мегӯяд?**

Таълифи

Устод Аҳмад ДИДОТ

Аз русӣ тарҷумаи

Орифи ҲАҚЧӮ

Тахрири матни тоҷикӣ

Сирочиддин ИКРОМӢ

Тарроҳи компютерӣ

Диловари БОБОҲОН

Китоб дар матбааи ҶДММ «Паёми ошно» чоп шуд.

Ба матбаа 15. 02. 08 супорида шуд.

Ба чопаш 22. 02. 08. имзо шуд.

Андозаи 60x84 1/16. Супориши № 23

Адади нашр 500 нусха

أحمد ديدات

ماذا يقول الكتاب المقدس عن محمد

صلى الله عليه وسلم

دوشنبه - 2008